

MARMARİS HALK EĞİTİMİ MERKEZİ

Nisan 2024 E- Bülten

Bu bültende:

Türk Müziği Tanıtımı

Sayfa 01

Konser fotoğrafları

Sayfa 01

Türk Müziği tarihi ve
ilerlemesi, Fotoğraflar

Sayfa 02

Türk Müziği Tarihi
Konser Fotoğrafları

Sayfa 3

TÜRK MÜZİĞİ KONSERLERİMİZ

Türk musikisi makamlarının insan üzerinde fiziki, psikolojik, duygusal etkileri olduğu yaklaşık bin yıldan beri düşünülmektedir. Makamların duygular, organlar, gezegenler, burçlar, dört element ve dört hilt ile ilişkileri, Farabi, İbn-i Sina, Ebu Bekir Râzi, Hasan Şuuri, Hekimbaşı Gevrekzade Hafız Hasan Efendi, Haşim Bey gibi alimler tarafından tasnif edilmiştir.

2023 2024 Eğitim öğretim yılında Halk Eğitimi Merkezi olarak bu yılki kurslarımızda Türk Müziğini işleyerek konserlerimizde Ozanlarımızı ve Türk müziğini ön plana çıkardık. Nisan ayı içerisinde içerisinde planladığımız 3 konserden ikisini gerçekleştirdik. Gerçekleşen "Ozanlarımız Türkülerimiz" ve "Türk Müziği" konserlerimize halkımızın katılımı yoğun oldu. Muğla Güzel Sanatlar Bölün başkanı Ercan Kılıç'ın da söyleşi konuğu olarak katıldığı ilk konserimiz "Dom Dom Kurşunu" parçası ile basınımızın gündeminde yer aldı. 600 kişinin katıldığı konsere ilgi yoğun oldu.

TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ

Müzik malzemesi, insan doğmadan milyonlarca yıl önce hazırды. Çünkü doğa, sonsuz bir "sesli malzeme"dir. Gök gürültüsü, yer kayması, yer sarsıntısı, suyun akışı ve çalkantısı, havanın dar boğazlardaki hareketi gibi olaylar, doğadaki sayısız sesler ve titreşimlerden bir bölümünü oluşturur. Kapalı ilkel toplumların incelenmesi yoluyla ilk insanların müzik eğilimleri ve üretimleri hakkında yaklaşık bilgiler edinilebilmektedir. Bu, geçmişin örtüsünü kaldırmanın bir yoludur ve oldukça güvenilir bir yöntemdir. İlk insanlar gök gürültüsünde doğa üstü güçlerin simgesini, fırtınanın uğultusunda kötü ruhların sesini, denizin sakin görüntüsünde ya da patlamasında tanrıların iyiliğini ya da öfkesini buluyorlardı. Yankı bir çeşit kehanet, vahşi hayvanların sesleri bilinmeyen habercisi olarak algılanıyordu. Böylece, insanlığın başlangıcında din ve müzik birbirine karıştı. Kısıtlı bir sözcük dağarcığına sahip olan ilkel insan gördüklerini adlandırıyordu. Duygularını, içgüdülerini ve kutsal güçlere inancını anlatmak için hemen o anda kendiliğinden düzenleniveren seslerden yararlanıyordu. Giderek müzik, ninni ya da matem şarkısında olsun veya büyüyle karışmış bir törende olsun, ilkel insanın, bütün gereksinmelerine cevap verecek biçimde ve her alanda varlığına sıkıca girdi. Günümüze ulaşan bilgiler ile kapalı toplumların yaşamları incelendiğinde ilk insanın, hançeresinden kuş seslerine benzer tiz sesler, vahşi hayvan homurtuları gibi pes sesler çıkardığı ve bunları doğa karşısında güçlü olmak için kullandığı varsayılmaktadır.

Müziğin doğasında olan ses, böylece kullanılabilir hale gelmiş olmaktadır. Ritm ise, gelişmeye başlayan insanın, kutsal güçlere karşı kendini af ettirme isteklerini açığa vurduğu ve doğa karşısında, kazanım çöşkularını simgeleyen törenlerde ortaya çıkmaya başlamıştır. Güç kazanılmış bir avın çevresindeki kutlama törenlerinin, ava çıkmak için yapılan törenlerin dansla ilişkisi açıktır.

TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ

İlk insan, ayakları, elleri ve gırtlığı ile yarattığı ölçülü iskeleti giderek çeşitli seslerle doldurdu. Zamanla basınçlı hava sütununun tınısını buldu, onu bir tüp içinde titreştirmeye başladı. Delik bir öküz boynuzu, içi oyuk bir kamış ya da kemikten uyumlu sesler çıkarttı. Zengin üfleme çalgıları böyle doğdu. Avcılıkta kullandığı gerilmiş yayın çıkardığı ses, yeni bir çalgı ailesinin doğmasına neden oldu. Bundan sonra müzisyenler sesin ve tınının sırlarını çözmeye uğraştılar[1].

İlkel insandan kavim yaşamına geçildikten sonra, müzik toplumsal yaşama da girdi. Her toplum kendi yaşam biçimine, değerlerine, inanç ve törelerine uygun müzik üretti. Kendi çalgılarını, ezgilerini, ritmlerini oluşturdu.

Türk müzik tarihi de kendi bünyesinde, kendine has ve kendi ürettiği biçimi ile genel müzik tarihi içinde yerini aldı. Türk müzik tarihi "hem Türk'lerin tarih boyunca müzik ile olan her türlü ilgisinin, hem de Türk müzik sistemi ile bu sisteme karışan her türlü müziğin teknik gelişmelerinin incelenmesi[2]" biçiminde tanımlanabilir.

İlk çağlardan itibaren Dünya'da gelişen ve yayılan Türk'ler, müzikteki ilerlemelerini gittikleri yerlere taşımışlar ve geliştirmişlerdir. Bugün Türk'lerle ilgisi olan tüm ulusların müziklerinde, Türk müziğinin etkisi görülmektedir. Bir çok batılı besteci, eserlerinde Türk motiflerini işlemiştir. Kısaca Türk müziği etkisine Asya, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'nın bir bölümünde rastlamak mümkündür. Ayrıca Türk'ler, nota ve müzik aletlerinin gelişmesine de öncülük etmişlerdir. Kemençe (ıklığ), tar, kopuz, saz, vurmali çalgılardan davul, tef, kudüm, kös vb. bunlara en iyi örneklerdir

